

УДК 327:336.7(477)

DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.211.64-71>**Хоманець В.А.**

кандидат економічних наук

Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана

Khomanets Volodymyr

PhD in Economic Sc.

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

<https://orcid.org/0009-0004-0564-374X>

РОЛЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ УКРАЇНИ У МОБІЛІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОГО ФІНАНСУВАННЯ ПІД ЧАС ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

У статті розкрито масштаби і структуру зовнішнього фінансування економіки України під час збройної агресії російської федерації, а також проаналізовано механізми його залучення, зокрема, через співпрацю з міжнародними фінансовими організаціями, урядами держав-партнерів та наднаціональними інституціями. Констатовано, що російська військова інтервенція спричинила суттєву активізацію інструментарію економічної дипломатії України та розширення її практик. Доведено, що в умовах значного браку внутрішніх фінансових ресурсів економічна дипломатія України відіграє стратегічно важливу роль у забезпеченні зовнішнього фінансування національної економіки, підтримці макрофінансової стабільності держави, створенні умов для ритмічності функціонування критичної інфраструктури, мобілізації фінансового капіталу та координації програм економічного відновлення.

Ключові слова: економічна дипломатія, міжнародна фінансова допомога, військово-технічна допомога, ERA Loans, Ukraine Facility, міжнародне донорське фінансування державного бюджету, програма EFF.

THE ROLE OF UKRAINE'S ECONOMIC DIPLOMACY IN THE MOBILIZATION OF FOREIGN FINANCING DURING THE ARMED AGGRESSION OF THE RUSSIAN FEDERATION

The article provides a comprehensive assessment of the scale, structure, and institutional architecture of external financing mobilized for the Ukrainian economy amid the armed aggression of the Russian Federation. It systematically analyzes the mechanisms for attracting financial resources, with particular emphasis on cooperation with international financial institutions, partner-state governments, and supranational entities. Special attention is devoted to the role of negotiation strategies, interinstitutional coordination, and trust-building measures in shaping and sustaining the state's macro-financial policy framework. The study argues that the ongoing armed aggression has necessitated a substantial intensification of diplomatic engagement and a qualitative expansion of the instruments and practices of Ukraine's economic diplomacy. In the context of acute domestic resource constraints, economic diplomacy has assumed a strategically pivotal function in securing external financial inflows, safeguarding macro-financial stability, ensuring the uninterrupted operation of critical infrastructure, mobilizing international financial capital, and coordinating comprehensive recovery and reconstruction programs. The paper identifies the principal vectors of Ukraine's contemporary economic diplomacy in the sphere of external financial mobilization, including macro-financial stabilization, provision of direct budgetary support, alignment and coordination of donor assistance, and the attraction of guarantees and investment mechanisms aimed at infrastructure restoration. It is substantiated that, in recent years, economic diplomacy has evolved into a system-defining component of Ukraine's foreign policy architecture. It has transformed from a relatively narrow instrument of political engagement into a multidimensional strategic mechanism designed to enhance economic security, reinforce national defense capacity, and facilitate post-war recovery within the emerging configuration of the global order.

Keywords: economic diplomacy, international financial assistance, military-technical assistance, ERA Loans, Ukraine Facility, international donor financing of the state budget, EFF program.

JEL classification: F35, F50, F53, H87.

Постановка проблеми. Повномасштабна і нічим не спровокована збройна агресія російської федерації проти України, яка розпочалась 24 лютого 2022 р., спричинила безпрецедентні соціально-економічні й екологічні втрати нашої держави, масштабні руйнування цивільної й енергетичної інфраструктури, знищення житлових об'єктів і розрив виробничих ланцюгів, істотне скорочення валютних і бюджетних надходжень, порушення освітніх процесів та масовий виїзд українських громадян закордон. В умовах колосального браку внутрішніх фінансових ресурсів економічна дипломатія нашої держави відіграє стратегічно важливу роль у забезпеченні зовнішньої фінансової підтримки національної економіки, підтримці макрофінансової стабільності та ритмічності функціонування критичної інфраструктури, а також мобілізації зовнішнього фінансового капіталу та координації програм економічного відновлення України. В останні роки економічна дипломатія нашої держави активно трансформується з традиційного інструменту просування експортних поставок вітчизняних суб'єктів господарювання на світові ринки у стратегічний механізм забезпечення фінансової стійкості держави, її виживання та опору сильному й винахідливому агресору.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. 3-поміж наукових праць, у яких здійснено найбільш ґрунтовне теоретико-методологічне розроблення проблематики економічної дипломатії та її інструментарію, охарактеризовано економічну дипломатію під час російсько-української війни, проаналізовано вартісні обсяги і структурні виміри міжнародної фінансової допомоги Україні, оцінено її вплив на макрофінансову стабільність та боргову безпеку держави, розкрито інституційну роль економічної дипломатії України у залученні інвестицій й економічному відновленні, слід відзначити роботи великої кількості українських та іноземних дослідників. Це, зокрема, Н. Бейн і С. Вуллок [1; 11], Т. Богдан [13], А. Вейн [10], О. Висоцький, І. Поліщук, Д. Коротков і Ж. Чевичалова [9], Т. Кізіма, І. Клімов та Ю. Охотницький [17], М.С. Невес [5], М. Окано-Хейманс [6], В. Панченко [20], Н. Пойда-Носик [7], М. Хилько та О. Хилько [4], Ч. Чаттерджи [2] та багато інших представників наукової спільноти. Зокрема С. Вуллок у своїй праці «Нова економічна дипломатія: прийняття рішень та ведення переговорів у міжнародних економічних відносинах» [11] на глибокому методологічному рівні досліджує механізми реалізації державами своїх зовнішньоекономічних операцій, ухвалення внутрішніх політико-економічних рішень та ведення міжнародних переговорів. У дослідженні з'ясовано змістовну сутність економічної дипломатії через призму комерційної дипломатії, міжнародних переговорів, системи державного регулювання та санкційної політики. Значну увагу приділено також оцінці впливу геополітики на економічну дипломатію держав та комплексному аналізу процесів формування багатополлярної системи світового порядку.

Своєю чергою, М. Окано-Хейманс [6] кваліфікує економічну дипломатію як невід'ємну складову зовнішньої політики держав, спрямовану на забезпечення їх

політичної стабільності і національної безпеки; а Ч. Чаттерджи [2] актуалізує ключову функцію економічної дипломатії – досягнення соціально-економічного розвитку держав без залучення жодних політичних заходів. Викликає неабиякий інтерес науковий доробок американської ученої А. Вейн [10], яка акцентує головний дослідницький інтерес на санкціях та двосторонніх і багатосторонніх торговельних угодах як головних інструментах економічної дипломатії держав, спрямованих на досягнення ними зовнішньополітичних цілей. Як наголошує А. Вейн, економічна дипломатія країн функціонує через міжнародні переговори, участь у глобальних економічних інституціях та взаємодію уряду з бізнесом з органічним поєднанням економічного та політичного інструментарію впливу.

У праці О. Висоцького, І. Поліщука, Д. Короткова і Ж. Чевичалової [9] знаходимо комплексний аналіз інструментів та результатів економічної дипломатії України протягом перших місяців російсько-української війни як взірця стійкості та винахідливості. Автори характеризують стратегічні напрями економічної дипломатії, наголошуючи на її перетворенні у стратегічний інструмент виживання та основу майбутньої реконструкції і стабільності національної економіки. Учені особливо підкреслюють трансформаційну роль публічної дипломатії Президента В. Зеленського, яка завдяки виходу за межі традиційного державного мистецтва культивує довіру і солідарність через прямі звернення до світової аудиторії.

Поглиблюють наукову дискусію з проблематики економічної дипломатії дослідницькі напрацювання М. Хилько та О. Хилько [4], в яких проаналізовано неоднорідність позицій держав Глобального Півдня щодо російсько-української війни та досліджується вплив національних інтересів, історичного досвіду та російської пропаганди на її сприйняття. Автори приділяють особливу увагу стратегічному опортунізму зазначеної групи держав та ролі Китаю у формуванні проросійського нейтралітету. Одночасно висвітлюються дипломатичні ініціативи України щодо здобуття підтримки з боку країн Глобального Півдня як потужної балансуєчої сили у глобальній системі міжнародних відносин.

Комплексне узагальнення наукових ідей, сформульованих вітчизняними і західними науковцями дає змогу зробити такий висновок: попри наявність значної кількості публікацій з проблематики дипломатичної діяльності, недостатньо дослідженими залишаються питання щодо оцінки ролі економічної дипломатії України у залученні міжнародної фінансової допомоги в умовах збройної агресії російської федерації та конкретизації її інструментарію. Потребують також ґрунтового дослідження особливості координаційної взаємодії між різними гілками влади України у розбудові єдиного «дипломатичного фронту» для забезпечення її фінансової стійкості та спротиву військовому вторгненню рф.

Метою статті є розкриття масштабів і структури міжнародної фінансової допомоги Україні, отримуваної під час дії воєнного стану, а також з'ясування

інструментів економічної дипломатії, спрямованих на залучення зовнішніх фінансових ресурсів для забезпечення бюджетної стійкості держави та протидії збройній агресії російської федерації.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети у дослідженні було органічно поєднано загальнонаукові і спеціальні методи наукового пізнання економічних процесів і явищ. Зокрема: метод наукового узагальнення і систематизації застосовано при розкритті наукових підходів до трактування змістовної сутності економічної дипломатії та її інструментарію; метод аналізу та синтезу використано для дослідження ключових механізмів залучення міжнародної фінансової допомоги Україні в умовах збройної агресії РФ; метод структурно-функціонального аналізу застосований для визначення ролі вітчизняних дипломатичних інституцій у взаємодії з міжнародними партнерами; порівняльний метод - для аналізу масштабів і структури зовнішнього фінансування економіки України з боку міжнародних організацій та національних урядів держав-партнерів; статистичний метод та метод економічного аналізу - для узагальнення статистичних даних щодо міжнародної фінансової допомоги, що надходять в Україну у період російської агресії.

Вклад основних результатів дослідження. Відкрита широкомасштабна війна, розв'язана російською федерацією проти нашої держави, істотно посилює роль і значення її економічної дипломатичної діяльності як ключового інструменту мобілізації міжнародної фінансової допомоги, консолідації програм макрофінансової підтримки з метою стабілізації бюджетних

відносин, забезпечення функціонування об'єктів критичної інфраструктури та інвестування проєктів відновлення української економіки. З цією метою українською дипломатією активно використовуються такі інструменти як: переговорний процес, досягнення неформальних домовленостей з партнерами, участь у діяльності міжнародних організацій, реалізація спільних економічних ініціатив, а також розбудова широких комунікаційних мереж з представниками органів державної влади, бізнес-структур та громадянського суспільства. Після початку російсько-української війни вітчизняні дипломати зосереджують свою професійну діяльність і на диверсифікації економічних відносин із зарубіжними партнерами, мобілізації гуманітарної підтримки і залученні фінансового капіталу, необхідного для повоєнного відродження економіки нашої держави [12].

Якщо характеризувати сучасну роль економічної дипломатії України у залученні міжнародної фінансової допомоги, то слід насамперед відзначити величезні потреби української економіки у масштабній мобілізації зовнішніх джерел фінансування. Зупинимось на конкретних статистичних даних: станом на листопад 2024 р. прямі втрати України від збройної агресії РФ становили 169,8 млрд дол. США. З цієї суми 60 млрд (35,3%) припадало на житловий фонд; 38,5 млрд (22,7%) – інфраструктуру; 14,6 млрд (8,6%) – енергетику; 14,4 млрд (8,5%) – активи підприємств і промисловість; 10,3 млрд (6,1%) – агропромисловий комплекс та земельні ресурси (рис. 1).

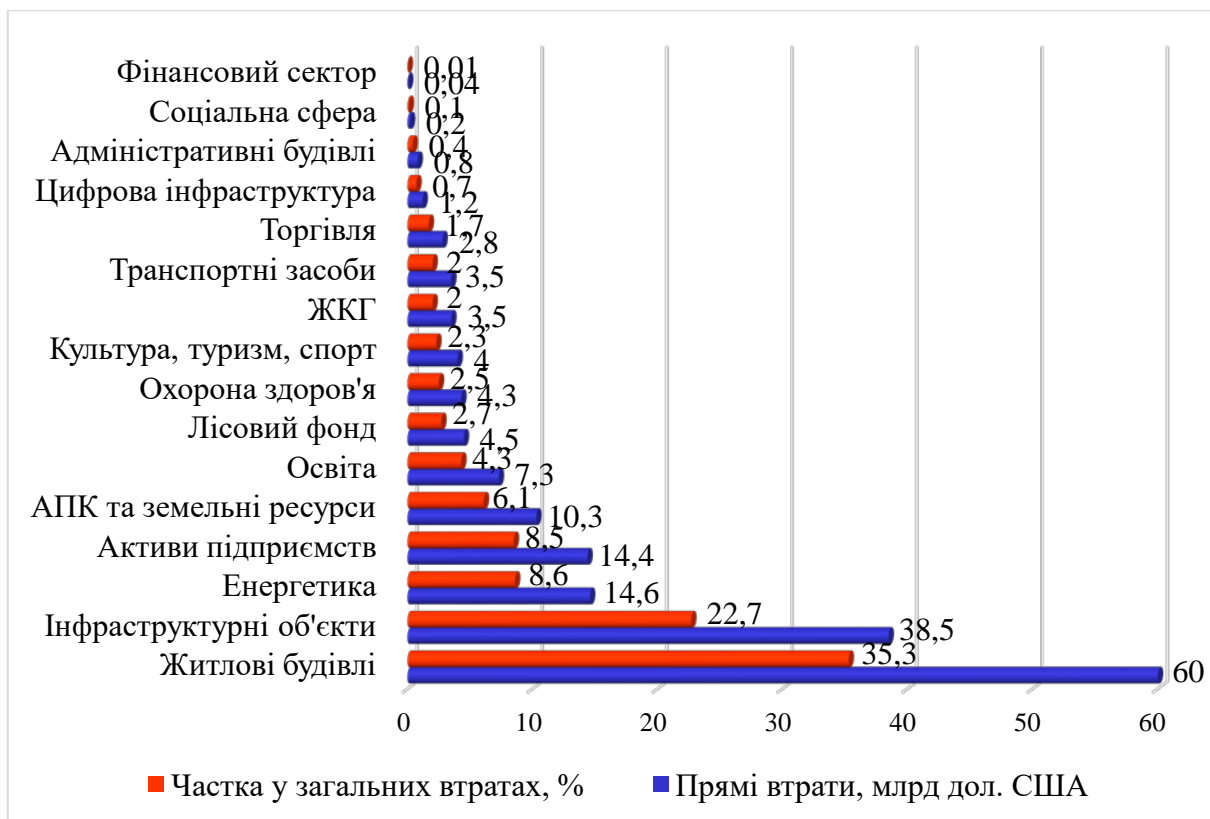

Рис. 1. Прямі втрати України від збройної агресії РФ станом на листопад 2024 р.

Джерело: побудовано автором за даними [16, с. 4].

Водночас вже на початку 2026 р. прямі втрати України від збройної агресії РФ сягнули, за оцінками П'ятої швидкої оцінки завданої шкоди та потреб на відновлення (англ. – *Fourth Rapid Damage and Needs Assessment – RDNA5*), відмітки у 195,1 млрд дол. США. Водночас загальні потреби в економічному відновленні обчислюються на рівні понад 587,7 млрд на найближче десятиліття, у тому числі 195,1 млрд прямих пошкоджень та 666,7 млрд економічних і соціальних збитків [18]. Як бачимо, дана цифра майже утричі перевищує оціночний номінальний валовий внутрішній продукт України у 2025 р. (близько 210 млрд дол. США [8]) за дефіциту державного бюджету на 2026 р. у 18,5% ВВП (більше 1,9–2,4 трлн грн.) [14].

Варто додати, що станом на початок 2026 р. із загальної суми фінансових потреб України на відновлення національної економіки на транспортний сектор припадає близько 96,3 млрд дол. США (16,4%). Далі йдуть енергетика – 90,6 млрд (15,4%), житловий сектор – 89,8 млрд (15,3%), торгівля і промисловість – 63,3 млрд (10,8%) [18]. При цьому загальний обсяг витрат, необхідних для розчищення завалів і належного управління наслідками руйнувань, становить нині майже 13 млрд дол. США [19], що вимагає від нашої держави суттєвої інтенсифікації заходів економічної дипломатії з метою формування системного механізму консолідації міжнародної допомоги та забезпечення ефективного впровадження відновлювальних заходів.

Особливо безпрецедентних масштабів набули руйнування вітчизняних інфраструктурних об'єктів через знищення значної частини мостів (344), автомобільних доріг (25,4 тис км), аеропортів (19), залізничних колій (507 км), залізничних вокзалів і станцій (126), що істотно ускладнило логістичні процеси, пасажирські і вантажні перевезення [22, с. 224]. Не випадково, пріоритетними на 2025 р. стали програми і проекти економічного відновлення та реконструкції загальною кошторисною вартістю у 17 млрд дол. США, з яких 12 млрд припадало на інвестиційні, а 5 млрд – на неінвестиційні проекти [3]. Як демонструють наведені дані, вартісні обсяги необхідних для відновлення економіки України інвестиційних, гарантійних та фінансових ресурсів істотно перевищують внутрішні можливості нашої держави. Це значною мірою актуалізує питання щодо посилення стратегічної ролі вітчизняних дипломатичних інституцій не тільки у розбудові стійких партнерств з міжнародними фінансово-кредитними організаціями, національними урядами держав-партнерів та представниками глобального бізнесу, але й підвищенні інституційної довіри до нашої держави як надійного реципієнта світового інвестиційного капіталу.

Величезні фінансові потреби нашої держави у повоєнному відродженні національної економіки, істотно посилюють міжнародне позиціонування України в якості конкурентоспроможної й надійної локації нагромадження глобального інвестиційного капіталу, настійно вимагаючи суттєвої активізації дипломатичного сприяння та значного розширення чинних інструментів і практик економічної дипломатії. В останні роки

вони дедалі більшою мірою переорієнтовуються на стратегічне координування економічної взаємодії України з міжнародними фінансовими організаціями, національними урядами держав-партнерів та представниками глобального бізнесу.

Економічна дипломатія нашої держави активно просуває її інвестиційні можливості на міжнародному поприщі, бере дієву участь у налагодженні довгострокових політико-економічних коаліцій та партнерств, супроводі інвесторів на усіх етапах реалізації міжнародних проектів, створенні стабільних, транспарентних і передбачуваних умов ведення бізнес-діяльності, а також всебічній підтримці реформування системи корпоративного управління та удосконалення регуляторного середовища. Важко переоцінити роль і значення економічної дипломатії України у процесі консолідації міжнародної підтримки для зовнішнього фінансування видатків державного бюджету, які від початку повномасштабного вторгнення суттєво збільшились у зв'язку з необхідністю здійснення результативної відсічі збройної агресії РФ. Тож якщо видатки сектору безпеки й оборони нашої держави покриваються за рахунок внутрішніх ресурсів, то фінансування соціальної і гуманітарної сфери (виплата пенсій, заробітних плат працівників сфери освіти й охорони здоров'я, забезпечення соціального захисту населення та реалізація гуманітарних програм) відбувається за підтримки міжнародних партнерів з огляду на неможливість нашої держави самотужки впоратися з настільки безпрецедентними для національної безпеки викликами і загрозами.

Звернімось до конкретних цифр: у цілому з початку повномасштабної війни і до кінця 2025 р. міжнародні партнери надали Україні фінансування у формі бюджетної підтримки на загальну суму близько 168 млрд дол. США, у тому числі 31,1 млрд у 2022 р., 42,5 млрд у 2023 р., 42 млрд у 2024 р. та 52,4 млрд у 2025 р. [21, 23]. На кінець 2024 р. найвагомішими донорами бюджетної підтримки України були ЄС, США, Міжнародний валютний фонд, Японія та Канада, на які у сукупності припадає біля 90% її загального обсягу (рис. 2).

Відмітною ознакою фінансової допомоги міжнародних партнерів є доволі висока частка (понад 33%) грантового фінансування, яке надається на безповоротній основі та дає змогу підтримувати на належному рівні ліквідність державного бюджету без нарощування боргового навантаження. Іншу частину зовнішнього фінансування Україна отримує на пільгових умовах, у тому числі, у формі компенсації витрат на обслуговування позичкового капіталу за рахунок держав-членів Європейського Союзу, капіталізації процентів за позиками, 10-річного пільгового періоду позик Групи Світового банку (що надаються з 2024 р. на 30 років), 4,5-річного пільгового періоду позик від Канади тощо. Зокрема, тільки у рамках реалізації інструменту *Ukraine Facility* (загальною кошторисною вартістю 50 млрд євро), передбачено покриття процентів за кредитами ЄС на загальну суму близько 2 млрд євро на період 2024-2027 рр. [21].

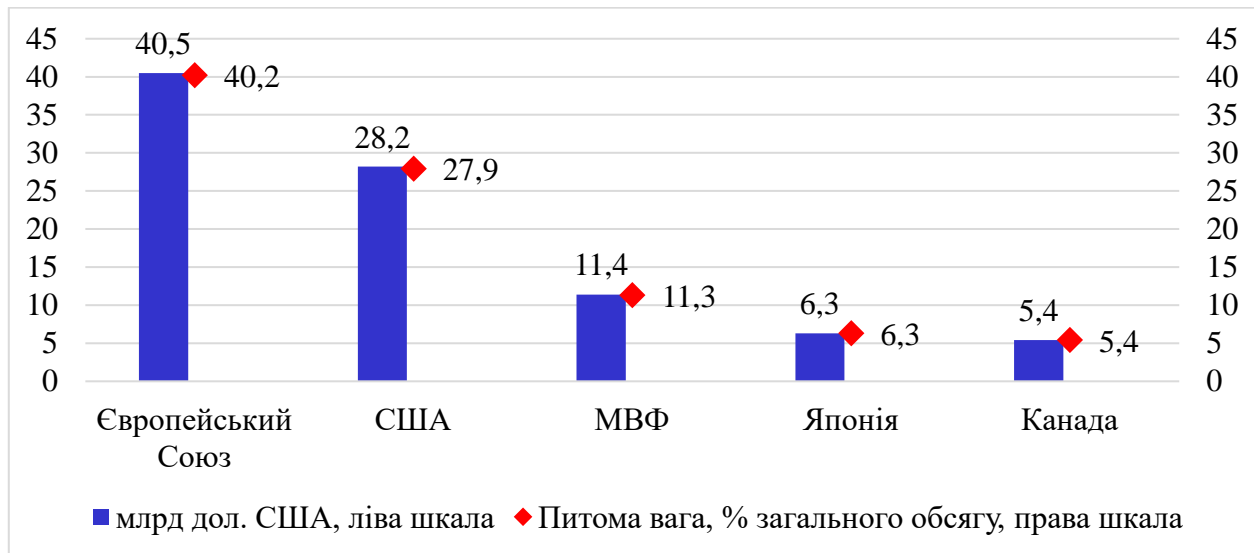

Рис. 2. Найвагоміші донори бюджетної підтримки України у період 2022-2024 рр.

Джерело: розраховано і побудовано автором за даними [21].

Паралельно з цим у співпраці з Міжнародним валютним фондом Україна реалізує унікальну для себе, як країни, яка перебуває у стані війни, чотирирічну програму *Extended Fund Facility (EFF)* загальним фінансуванням у 15,6 млрд дол. США. Наголосимо, що дана програма є невід'ємним компонентом широкого пакету міжнародної фінансової підтримки України вартісним обсягом близько 151 млрд дол. США [21]. У 2025 р. Україна і МВФ досягли також домовленостей на рівні експертів щодо запуску нової програми EFF на період 2026-2029 рр. Вона передбачає надання нашій державі фінансування у розмірі 8,1 млрд дол. США [23] на підтримку макроекономічної стабільності, відновлення боргової і зовнішньоекономічної збалансованості, посилення антикорупційної політики і підвищення ефективності системи державного управління. Це є надзвичайно важливим сигналом усім міжнародним інвесторам щодо повної контрольованості фінансової ситуації у нашій державі та послідовність її

кроків у царині підвищення якості урядування як основи залучення додаткового пільгового і грантового фінансування державного бюджету.

Маємо зазначити, що у 2025 р. понад 72% загального обсягу бюджетної підтримки (37,9 з 52,4 млрд дол. США) було надано Україні у рамках механізму ERA Loans, що його реалізують держави «Великої сімки» (рис. 3). Він передбачає фінансування української економіки за рахунок доходів, отриманих від заморожених російських активів, загальним обсягом 50 млрд дол. США на період 2025-2026 рр. При цьому Європейський Союз повністю виконав свої зобов'язання у рамках ERA Loans, перерахувавши нашій державі 18,1 млрд євро. І це не беручи до уваги 12,1 млрд дол. США, отриманих Україною від ЄС у 2025 р. у межах інструменту Ukraine Facility, з яких 668 млн надійшло у формі грантового фінансування [23].

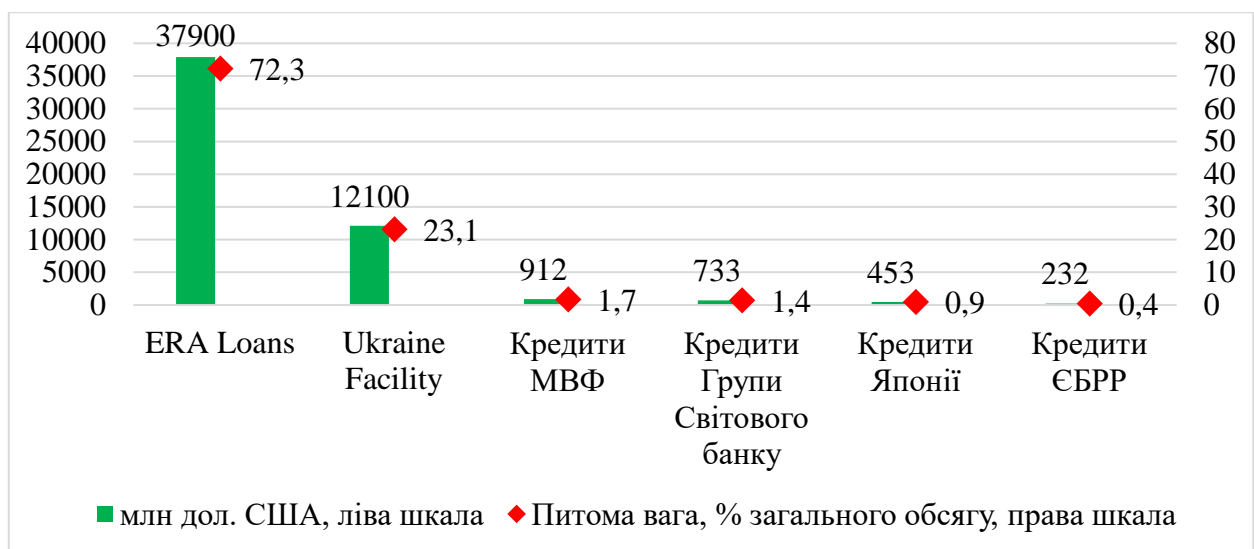

Рис. 3. Міжнародне донорське фінансування державного бюджету України у 2025 р. за окремими джерелами

Джерело: розраховано і побудовано автором за даними [23].

Нарешті, у лютому 2026 р. Європейським парламентом було схвалено пакет ініціатив, спрямованих на фінансову підтримку України у формі позики від Євросоюзу загальним обсягом 90 млрд євро на період 2026-2027 рр. З цієї суми 30 млрд євро буде спрямовано на макрофінансову допомогу Україні та її бюджетну підтримку у рамках інструменту Ukraine Facility, тоді як решта 60 млрд піде на посилення обороноздатності нашої держави на основі закупівель військової техніки й обладнання. Це забезпечить її оперативний доступ до критично важливих оборонних ресурсів, вироблених підприємствами оборонної промисловості України та держав-членів ЄС. У той самий час видатки на обслуговування зовнішнього боргу нашої держави (які оцінюються Єврокомісією приблизно в 1 млрд євро у 2027 р. та по 3 млрд у рік, починаючи з 2028 р.) покриватимуться за рахунок щорічних бюджетів ЄС, а погашення основної суми здійснюватиметься Україною після отримання воєнних репарацій від РФ [15].

Зазначимо, що економічна дипломатія України відіграє провідну роль у процесі координації залучення військово-технічної допомоги, гуманітарної та експертної підтримки реформ, а також управлінні потоками грантових, інвестиційних та кредитних ресурсів спільно з національними урядами країн-партнерів, міжнародними фінансовими організаціями та різного роду донорськими структурами. Важко переоцінити значення економічної дипломатії нашої держави і у страхуванні воєнних ризиків для вітчизняних бізнес-структур, забезпеченні їх доступу до гарантійних і консультативних інструментів, нових сегментів глобального ринку і торговельних преференцій, інтеграції у глобальні вартісні ланцюги та участі у міжнародних програмах реконструкції і стратегічних партнерствах.

Саме представники українських дипломатичних представництв та Міністерства фінансів активно долучаються нині до надзвичайно складного переговорного процесу щодо умов отримання траншів фінансової допомоги, графіків їх виплат, цільового використання грошових коштів, а також порядку часткового використання заморожених активів російської федерації. Українські дипломати координують також процеси подання програм і фінансових звітів з використання коштів міжнародної допомоги, забезпечують моніторинг використання кредитного і грантового фінансування, а також презентують оцінку потреб на відновлення національної економіки на міжнародних конференціях,

форумах та різного роду інституційних майданчиках.

Висновки. Підбиваючи підсумок проведеного дослідження, наголосимо на тому, що економічна дипломатія України в умовах збройної агресії російської федерації набула стратегічно важливого значення в якості одного з ключових інструментів забезпечення фінансової стійкості національної економіки. Водночас істотно розширився її функціональний формат – від традиційного просування і захисту національних торговельно-економічних інтересів нашої держави на глобальних ринках товарів і послуг до системної координації взаємодії з міжнародними фінансовими організаціями, національними урядами держав-партнерів і різного роду донорськими структурами у царині залучення міжнародної фінансової допомоги. В умовах російсько-української війни економічна дипломатія нашої держави не лише виконує стратегічно важливі стабілізаційні функції, але й закладає необхідні передумови для повоєнного відродження національної економіки. Саме ефективність української дипломатії справляє безпосередній вплив на масштаби, своєчасність й умови надання міжнародної фінансової підтримки нашої держави, а також визначає стратегічне позиціонування України у світогосподарській системі та формує довіру до неї з боку міжнародних партнерів як до надійного реципієнта капітальних активів.

Дальші перспективи досліджень у цьому напрямку пов'язані з розкриттям стратегічних пріоритетів інституційної модернізації економічної дипломатії України, зокрема, щодо поглиблення взаємодії між дипломатичною службою, органами державної виконавчої влади, міжнародними організаціями і зарубіжними партнерами. Глибокого опрацювання потребують також питання щодо розроблення і впровадження довгострокової стратегії залучення Україною міжнародної фінансової допомоги у процесі її переходу від домінуючої на сьогодні екстреної підтримки фінансової стабільності національної економіки до інвестиційно-орієнтованих механізмів її повоєнного відродження.

Декларація про використання ШІ. Під час підготовки цієї статті інструменти штучного інтелекту не застосовувались. Усі етапи підготовки статті виконані автором самостійно. Автор несе повну відповідальність за зміст роботи, достовірність представлених даних та відповідність статті принципам академічної доброчесності.

Список використаних джерел:

1. Bayne N., Woolcock S. What is Economic Diplomacy? The New Economic Diplomacy : Decision-Making and Negotiation in International Economic Relations. Abingdon, Oxon; New York, NY : Routledge, 2017. 408 p.
2. Chatterjee Ch. Economic Diplomacy and Foreign Policy-Making. London: Palgrave Macmillan, 2020. 273 p.
3. Economist on the recovery of Ukraine: total amount of losses increased by 15%. (2025). UNN. URL: <https://unn.ua/en/news/economist-on-the-recovery-of-ukraine-total-amount-of-losses-increased-by-15percent>
4. Khylyk M., Khylyk O. Navigating Global South's Ambivalent Stance on Russia-Ukraine War. European Political and Law Discourse. 2024. Vol. 11. Iss. 4. Pp. 5–15. DOI: <https://doi.org/10.46340/eppd.2024.11.4.1>
5. Neves M.S. Economic Diplomacy, Geo-Economics and the External Strategy of Portugal. JANUS.NET e-journal of International Relations. 2017. Vol. 8. No. 1. Pp. 88–118. URL: <http://hdl.handle.net/11144/3035>
6. Okano-Heijmans M. Economic Diplomacy : Japan and the Balance of National Interests. Leiden-Boston : Martinus Nijhoff Publishers, 2013. 240 p.
7. Poyda-Nosyk N. International Financial Sources for Ukraine's Economic Development : National Priorities

and Regional Opportunities in Transcarpathia. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2025. Vol. 8. Pp. 321–332. URL:

https://dspace.kmf.uz.ua/jspui/bitstream/123456789/5093/1/Poyda_Nosyk_N_International_Financial_Sources_for_Ukraine_Economic_2025.pdf

8. Ukraine's GDP grew 2.2% in 2025, economy ministry says. (2026). Kyiv Independent. URL: <https://kyivindependent.com/ukraines-gdp-grew-2-2-in-2025-economy-ministry-says/>

9. Vysotskyi O., Polishchuk I., Korotkov D., Chevychalova Z. Ukrainian Economic Diplomacy During the Full-Scale Russian Aggression. *European Political and Law Discourse*. 2025. Vol. 12, Iss. 1. Pp. 5–12. DOI: <https://doi.org/10.46340/eppd.2025.12.1.1>

10. Wayne A. What is Economic Diplomacy and How Does it Work? *The Foreign Service Journal*. 2019. Pp. 23–27. URL: <https://afsa.org/what-economic-diplomacy-and-how-does-it-work>

11. Woolcock S. *The New Economic Diplomacy: Decision-Making and Negotiation in International Economic Relations*. 5th edition. London : Routledge, 2025.

12. Wright K.A.M. Correction to: Gendered silences in Western responses to the Russia-Ukraine war. *Place Brand Public Diplomacy*. 2023. Vol. 19. Art. 241. URL: <https://link.springer.com/article/10.1057/s41254-023-00297-3>

13. Богдан Т.П. Міжнародна фінансова допомога для України : обсяги і напрями використання. *Фінанси України*. 2022. № 8. С. 26–45.

14. Волокіта В. Рада ухвалила бюджет на 2026 рік: дефіцит – 18,5% ВВП. Економічна правда. 2025. URL: <https://epravda.com.ua/finances/yaki-byudzhet-uhvalila-verhovna-rada-na-2026-rik-814958/>

15. Європарламент схвалив надання Україні позики у 90 млрд євро. (2026). Представництво Європейського Союзу в Україні. URL: <https://surl.lt/nvwxpe>

16. Звіт про прямі збитки інфраструктури від руйнувань внаслідок військової агресії росії проти України станом на листопад 2024 року. (2025). Київська Школа Економіки. URL: https://kse.ua/wp-content/uploads/2025/02/KSE_Damages_Report-November-2024-UA.pdf

17. Кізіма Т., Клімов І., Охотницький Ю. Міжнародна фінансова допомога Україні в умовах війни та її вплив на боргову безпеку держави. Дев'ять Всеукраїнських наукових читань пам'яті С.І. Юрія : зб. тез доп. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. С. 100–103. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/49419>

18. Соболев О. Потреби України на відновлення зросли за рік на 12,2%. (2026). Міністерство економіки України. URL: <https://me.gov.ua/News/Detail/945e94e4-32c2-44b6-8c00-27741cb097b1>

19. Оновлена оцінка потреб України на відновлення та відбудову. (2025). Світовий банк. URL: <https://www.worldbank.org/uk/news/press-release/2025/02/25/updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment-released>

20. Панченко В.А. Роль міжнародної фінансової допомоги у відбудові економіки України в умовах війни. *Економіка, управління та адміністрування*. 2024. № 2. С. 139–143. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2024-2\(108\)-139-143](https://doi.org/10.26642/ema-2024-2(108)-139-143)

21. Понад 30% із зовнішнього фінансування з лютого 2022 року – гранти. Які умови \$100 млрд залучених коштів? (2024). Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ponad-30-iz-zovnishnoho-finansuvannia-z-liutoho-2022-roku-hranty-iaki-umovu-100-mlrd-zaluchenykh-koshtiv>

22. Татаренко Н.О., Надоленко Г.О. Завдання економічної дипломатії України в контексті відновлення національної економіки. *Вчені записки*. 2025. № 38(1). С. 216–237. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a875e0e5-8598-4ce0-b248-893d03c9f429/content>

23. У 2025 році Мінфін України залучив \$52,4 млрд зовнішнього фінансування, із яких понад 70% – за рахунок доходів від заморожених активів РФ. (2024). Міністерство фінансів України. URL: https://mof.gov.ua/uk/news/in_2025_ukraines_ministry_of_finance_secured_524_billion_in_external_financing

References:

1. Bayne, N., & Woolcock, S. (2017). *What is Economic Diplomacy? The New Economic Diplomacy : Decision-Making and Negotiation in International Economic Relations*. Abingdon, Oxon; New York, NY : Routledge, 408 p. [in English].

2. Chatterjee, Ch. *Economic Diplomacy and Foreign Policy-Making*. London : Palgrave Macmillan, 2020. 273 p. [in English].

3. Economist on the recovery of Ukraine: total amount of losses increased by 15%. (2025). UNN. Retrieved from: <https://unn.ua/en/news/economist-on-the-recovery-of-ukraine-total-amount-of-losses-increased-by-15percent> [in English].

4. Khylo, M., 7 Khylo, O. (2024). Navigating Global South's Ambivalent Stance on Russia-Ukraine War. *European Political and Law Discourse*. Vol. 11. Iss. 4. Pp. 5–15. DOI: <https://doi.org/10.46340/eppd.2024.11.4.1> [in English].

5. Neves, M.S. (2017). *Economic Diplomacy, Geo-Economics and the External Strategy of Portugal*. JANUS.NET e-journal of International Relations. Vol. 8. No. 1. Pp. 88–118. Retrieved from: <http://hdl.handle.net/11144/3035> [in English].

6. Okano-Heijmans, M. (2013). *Economic Diplomacy : Japan and the Balance of National Interests*. Leiden-Boston : Martinus Nijhoff Publishers. 240 p. [in English].

7. Poyda-Nosyk, N. (2025). International Financial Sources for Ukraine's Economic Development : National Priorities and Regional Opportunities in Transcarpathia. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. Vol. 8. Pp. 321–332. Retrieved from: https://dspace.kmf.uz.ua/jspui/bitstream/123456789/5093/1/Poyda_Nosyk_N_International_Financial_Sources_for_Ukraine_Economic_2025.pdf [in English].
8. Ukraine's GDP grew 2.2% in 2025, economy ministry says. (2026). *Kyiv Independent*. Retrieved from: <https://kyivindependent.com/ukraines-gdp-grew-2-2-in-2025-economy-ministry-says/> [in English].
9. Vysotskyi, O., Polishchuk, I., Korotkov, D., & Chevychalova, Z. (2025). Ukrainian Economic Diplomacy During the Full-Scale Russian Aggression. *European Political and Law Discourse*. Vol. 12. Iss. 1. Pp. 5–12. DOI: <https://doi.org/10.46340/eppd.2025.12.1.1> [in English].
10. Wayne, A. (2019). What is Economic Diplomacy and How Does it Work? *The Foreign Service Journal*. Pp. 23–27. Retrieved from: <https://afsa.org/what-economic-diplomacy-and-how-does-it-work> [in English].
11. Woolcock, S. (2025). *The New Economic Diplomacy: Decision-Making and Negotiation in International Economic Relations*. 5th edition. London : Routledge. [in English].
12. Wright, K.A.M. (2023). Correction to: Gendered silences in Western responses to the Russia-Ukraine war. *Place Brand Public Diplomacy*. Vol. 19. Art. 241. Retrieved from: <https://link.springer.com/article/10.1057/s41254-023-00297-3> [in English].
13. Bohdan, T.P. (2022). Mizhnarodna finansova dopomoha dlia Ukrainy: obsiahy i napriamy vykorystannia [International financial assistance for Ukraine: volumes and directions of use]. *Finance of Ukraine*, No. 8. Pp. 26–45. [in Ukrainian].
14. Volokita, V. (2025). Rada ukhvalyla biudzhnet na 2026 rik: defitsyt – 18,5% VVP [The Verkhovna Rada adopted the budget for 2026: the deficit is 18.5% of GDP]. *Ekonomichna Pravda*. Retrieved from: <https://epravda.com.ua/finances/yakiy-byudzhnet-uhvaila-verhovna-rada-na-2026-rik-814958/> [in Ukrainian].
15. Yevroparlament skhvalyv nadannia Ukraini pozyky u 90 mlrd yevro [European Parliament approved 90 billion euro loan to Ukraine]. (2026). *Delegation of the European Union to Ukraine*. Retrieved from: <https://surl.it/nvnxpe> [in Ukrainian].
16. Zvit pro priami zbytky infrastruktury vid ruinyvan vnaslidok viiskovoi agresii Rosii proty Ukrainy stanom na lystopad 2024 roku [Report on direct damage to infrastructure from destruction caused by Russia's military aggression against Ukraine as of November 2024]. (2025). *Kyiv School of Economics*. Retrieved from: https://kse.ua/wp-content/uploads/2025/02/KSE_Damages_Report-November-2024-UA.pdf [in Ukrainian].
17. Kizyma, T., Klimov, I., & Okhotnytskyi, Yu. (2023). Mizhnarodna finansova dopomoha Ukraini v umovakh viiny ta yii vplyv na borhovu bezpeku derzhavy [International financial assistance to Ukraine in war conditions and its impact on the state's debt security]. *Deviati Vseukrainski naukovi chytannia pamiati S.I. Yuriiia*. ZUNU, Pp. 100–103. Retrieved from: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/49419> [in Ukrainian].
18. Sobolev, O. (2026). Potreby Ukrainy na vidnovlennia zrosli za rik na 12,2% [Ukraine's recovery needs increased by 12.2% over the year]. *Ministry of Economy of Ukraine*. Retrieved from: <https://me.gov.ua/News/Detail/945e94e4-32c2-44b6-8c00-27741cb097b1> [in Ukrainian].
19. Onovlena otsinka potreb Ukrainy na vidnovlennia ta vidbudovu [Updated Ukraine recovery and reconstruction needs assessment]. (2025). *World Bank*. Retrieved from: <https://www.worldbank.org/uk/news/press-release/2025/02/25/updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment-released> [in Ukrainian].
20. Panchenko, V.A. (2024). Rol mizhnarodnoi finansovoi dopomohy u vidbudovi ekonomiky Ukrainy v umovakh viiny [The role of international financial assistance in rebuilding the economy of Ukraine under war conditions]. *Economics, management and administration*, No. 2. Pp. 139–143. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2024-2\(108\)-139-143](https://doi.org/10.26642/ema-2024-2(108)-139-143) [in Ukrainian].
21. Ponad 30% iz zovnishnoho finansuvannia z liutoho 2022 roku – hranty. Yaki umovy \$100 mlrd zaluchenykh koshtiv? [Over 30% of external financing since Feb 2022 are grants. What are the terms of \$100 billion raised?]. (2024). *Government Portal*. Retrieved from: <https://www.kmu.gov.ua/news/ponad-30-iz-zovnishnoho-finansuvannia-z-liutoho-2022-roku-hranty-iaki-umovy-100-mlrd-zaluchenykh-koshtiv> [in Ukrainian].
22. Tatarenko, N.O., & Nadolenko, H.O. (2025). Zavdannia ekonomichnoi dyplomatii Ukrainy v konteksti vidnovlennia natsionalnoi ekonomiky [Tasks of Ukraine's economic diplomacy in the context of national economic recovery]. *Scholarly notes*, No. 38(1). Pp. 216–237. Retrieved from: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a875e0e5-8598-4ce0-b248-893d03c9f429/content> [in Ukrainian].
23. U 2025 rotsi Minfin Ukrainy zaluchyv \$52,4 mlrd zovnishnoho finansuvannia [In 2025, Ukraine's Ministry of Finance secured \$52.4 billion in external financing]. (2024). *Ministry of Finance of Ukraine*. Retrieved from: https://mof.gov.ua/uk/news/in_2025_ukraines_ministry_of_finance_secured_524_billion_in_external_financing [in Ukrainian].

Дата надходження статті: 19.02.2026 р.

Дата прийняття статті до друку: 13.03.2026 р.

Дата публікації (оприлюднення) статті: 06.04.2026 р.

Стаття поширюється на умовах ліцензії Creative Commons Attribution License International CC-BY.